

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z powództwa J. T.
przeciwko Agencji Nieruchomości Rolnych
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 marca 2012 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego
z dnia 1 września 2011 r.,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie
obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 1 września 2011 r., Sąd Okręgowy zmienił, na skutek apelacji pozwanej Agencji Nieruchomości Rolnych, wyrok Sądu Rejonowego z dnia 28 marca 2011 r. w sprawie z powództwa J. T., w ten sposób, że w pkt 1) oddalił powództwo, w pkt 2) nie obciążył powoda kosztami postępowania za instancję odwoławczą. W sprawie powód dochodził zasądzenia od pozwanej Agencji odszkodowania za czas pozostawania bez pracy i nie otrzymywania wynagrodzenia za pracę w okresie od dnia 1 listopada 2007 r. do dnia 22 stycznia 2009 r., po przesadzeniu, że jego oświadczenie woli z dnia 12 lipca 2007 r. w przedmiocie rozwiązania umowy o pracę łącząca go z pozwaną było nieważne. W ocenie Sądu

drugiej instancji powodowi przysługiwały roszczenia wynikające z przepisów prawa pracy (wynagrodzenie zgodnie z art. 80 i 81 k.p.) w miejsce błędnie uwzględnionego przez Sąd pierwszej instancji roszczenia o naprawienie szkody spowodowanej utraceniem korzyści w oparciu o przepis art. 415 k.c.

Powyższy wyrok zaskarżył skargą kasacyjną w całości pełnomocnik wnioskodawcy, zarzucając naruszenie prawa materialnego – „przez niewłaściwe zastosowanie art. 80 i 81 § 1 k.p. i błędną wykładnię art. 80 i 81 § 1 k.p. oraz art. 415 k.c., przez co powód, który poprzez zawinione działanie pozwanego został wprowadzony w błąd składając nieważne oświadczenie woli o rozwiązaniu umowy o pracę na zasadzie porozumienia stron, nie może dochodzić odszkodowania za czas pozostawania bez prawa do wykonywania pracy w okresie od dnia 1 sierpnia 2007 r. do dnia 21 stycznia 2009 r.”, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i oddalenie apelacji pozwanej, wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że w sprawie występuje potrzeba wykładni przepisów prawnych – art. 415 k.c. „w kontekście dochodzenia odszkodowania przez pracownika, który pod wpływem błędu złożył nieważne oświadczenie woli o rozwiązaniu umowy o pracę na zasadzie porozumienia stron oraz wykładnię przepisów art. 80 i 81 § 1 k.p. w wyżej wymienionym kontekście”. Ponadto wskazano na istotne zagadnienie prawne - „czy pracownik, którego prawa pracownicze zostały naruszone przez pracodawcę poprzez wprowadzenie w błąd pracownika, co doprowadziło do złożenia przez niego nieważnego oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę na zasadzie porozumienia stron, winien dochodzić za czas *de facto* pozostawania bez pracy odszkodowania w oparciu o przepisy kodeksu cywilnego dotyczące naprawienia szkody, czy też powinien dochodzić swoich praw w oparciu o przepisy prawa pracy dotyczące wynagrodzenia za pracę”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik pozwanej wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie, wraz z zasądzeniem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z

nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7-8, poz. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, Lex nr 180 841). W sytuacji gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN, 2002, nr 7, s. 10). Wypada również dodać, że podobnie jak w przypadku gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest występujące w sprawie zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nie zachodzi ona, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPiUS – wkładka z 2003 r., nr 13, poz. 5). W sprawie – wbrew twierdzeniom skargi - nie zachodzi potrzeba dokonania wykładni art. 415 k.c. oraz wykładni art. 80 i 81 § 1 k.p., ale w istocie kwestii zastosowania art. 80 i 81 § 1 k.p. do ustalonego i niekwestionowanego stanu faktycznego, a to prawidłowo uczynił Sąd drugiej instancji, szeroko powołując się na utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c., przyjmując, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, pozwalający na odstąpienie od obciążania powoda kosztami postępowania kasacyjnego, mając na względzie z jednej strony pracowniczy charakter sprawy, z drugiej zaś jej okoliczności, w tym sposób działania pracodawcy, po wyroku uznającym nieważność złożonego przez powoda oświadczenia woli w przedmiocie rozwiązania umowy o pracę.